

Sygn. akt: III AUa 1302/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Padarewska - Hajn

Sędziowie: SSA Ewa Naze (spr.)

SSA Jacek Zajązkowski

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2013 r. w Łodzi

sprawy **S. A. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o wysokość kapitału początkowego,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 4 lipca 2012 r., sygn. akt: VI U 511/12;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 1302/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 lipca 2012 roku Sąd Okręgowy w Płocku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 03.04.2012 r. ponownie ustalającą S. A. (1) kapitał początkowy, w ten sposób, że zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy jako okres składkowy okres zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. w okresie od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące okoliczności faktyczne:

S. A. (1) w dniu 11.09.2002 r. złożył w organie rentowym pierwszorazowy wniosek o ustalenie kapitału początkowego. W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych wykazał w odniesieniu do okresu 02.09.1973 r. - 31.05.1974 r., że nie wykonywał wówczas pracy.

W okresie od 26.01.1973 r. do 01.09.1973 r. S. A. (1) pracował w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w C.. Następnie w okresie od 23.10.1973 r. do 06.12.1973 r. pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. - Kierownictwo (...) nr 13. Bezpośrednio po tej pracy podjął na podstawie umowy o pracę zatrudnienie w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S., gdzie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. na stolarni przy produkcji palet. Pracę tą porzucił i od następnego dnia, tj. od 01.06.1974 r. podjął zatrudnienie w Zakładzie (...) Lasów Państwowych

w O., gdzie pracował do 15.05.1976 r. Od 16.05.1976 r. podjął ponownie pracę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. jako stolarz. Zatrudnienie to trwało do 11.09.1977 r.

Odwołujący się nie dysponuje świadectwem pracy za okres swojego zatrudnienia od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S., którego mu nie przesłano. W związku z tym okres ten w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych z 11.09.2002 r. wykazał jako okres niewykonywania pracy.

W dniu 24.01.2012 r. odwołujący złożył w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. dokumentowanego pisemnymi zeznaniami świadków i okresu zatrudnienia od 23.10.1973 r. do 06.12.1973 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. - Kierownictwo (...) nr 13 dokumentowanego świadectwem pracy.

Decyzją z dnia 03.04.2012 r. ponownie ustalającą S. A. (1) kapitał początkowy, organ rentowy uwzględnił m. in. okres zatrudnienia od 23.10.1973 r. do 06.12.1973 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. - Kierownictwo (...) nr 13; nie uwzględnił natomiast okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. w okresie od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r.

Sąd dał wiarę zeznaniom zawnioskowanych przez odwołującego się świadków, albowiem uznał, iż złożone zeznania są ze sobą zgodne i wzajemnie się uzupełniają.

Jak wynika z ustaleń organu rentowego świadek S. K. był zatrudniony w (...) S. w okresie od 07.05.1972 r. do 15.07.1994 r. Ubiegając się o emeryturę złożył w organie rentowym świadectwo pracy za ten okres wystawione w dniu 15.07.1994 r.. Pracował on jako kierowca traktora. Z kolei świadek A. K. był zatrudniony w (...) S. od 16.11.1970 r. do 13.12.1990 r. również na stanowisku kierowcy ciągnika, co potwierdza świadectwo pracy wystawione przez (...) w S. za ten okres w dniu 13.12.1990 r. Świadkowie ci potwierdzili, że odwołujący się w latach 70 - tych - 80 - tych pracował w (...) w S. na stolarni. Widywali go w pracy rano i na zakończenie o godzinie 15. Wprawdzie świadkowie nie podali dokładnych dat jego zatrudnienia, co jest usprawiedliwione zarówno krótkim okresem jego zatrudnienia w spółdzielni, jak i również znacznym upływem czasu od tych zdarzeń, to jednakże ich zeznania - wobec niewątpliwości zatrudnienia świadków w (...) mają w ocenie Sądu istotne znaczenie dla ustalenia pracowniczego zatrudnienia odwołującego się. Dokładne daty tego zatrudnienia Sąd przyjął natomiast na podstawie zeznań odwołującego się, który podał, że „przechodził” z zakładu do zakładu, nie miał żadnych przerw w zatrudnieniu. Sporne zatrudnienie przypadło pomiędzy pracą w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. - Kierownictwo (...) nr 13 (od 23.10.1973 r. do 06.12.1973 r.) a pracą w Zakładzie (...) Lasów Państwowych w O. (od 01.06.1974 r. do 15.05.1976r.). Analiza znajdujących się w aktach rentowych świadectw pracy odwołującego wskazuje zdaniem Sadu pierwszej instancji na ciągłość jego zatrudnienia do 1979 r. Po pracy w Zakładzie (...) Lasów Państwowych w O., od 16.05.1976 r. podjął ponownie pracę w Spółdzielni (...) w S. jako stolarz. Zatrudnienie to trwało do 11.09.1977 r., zaś od 12.09.1977 r. podjął pracę w (...) Spółdzielni Pracy (...) w S., gdzie był zatrudniony do 21.08.1978 r. Dopiero po tym zatrudnieniu odwołujący miał kilkumiesięczną przerwę, zanim podjął zatrudnienie w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w P. co miało miejsce 08.03.1979 r. Można więc w sposób uprawniony twierdzić że zarówno w okresie bezpośrednio poprzedzającym, jak i następującym po spornym zatrudnieniu, odwołujący się nieprzerwanie pozostawał w zatrudnieniu do 21.08.1978 r. Niewątpliwie uwiarygadnia to jego twierdzenia odnośnie podanych dat zatrudnienia w (...) w S..

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 6 ust. 2 pkt 12 i art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412) uznał odwołanie za uzasadnione bowiem w ocenie Sądu odwołujący się na podstawie zeznań świadków - współpracowników, jak również pośrednio w oparciu o świadectwa pracy z innych okresów zatrudnienia udowodnił, że od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. jako pracownik stolarni. Pośrednio wskazuje na to również jego świadectwo pracy z tej spółdzielni za późniejszy okres zatrudnienia, tj. za okres od 16.05.1976 r. do 11.09.1977 r., gdzie wskazano, że pracował jako stolarz.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając obrazę art. 233 k.p.c. poprzez nie dokonanie przez Sąd wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z tym materiałem.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w jego ocenie materiał dowodowy, a w szczególności przeprowadzone dowody z zeznań świadków i wnioskodawcy nie dają wystarczających podstaw do ustalenia w jakim okresie odwołujący zatrudniony był w (...).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona i prowadzi do zmiany zaskarżonego orzeczenia i oddalenia odwołania.

Przedmiotem sporu niniejsze sprawy było zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego S. A. (2) okresu jego zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. na podstawie przedstawionych przez ubezpieczonego dowodów. Z analizy materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca nie dysponuje żadnym dokumentem potwierdzającym okres jego spornego zatrudnienia w (...), brak jest też dokumentacji pracowniczej, a jedynymi dowodami powołanymi przez odwołującego były zeznania samego wnioskodawcy oraz dwóch świadków pracujących w tym zakładzie pracy.

Podkreślić wypada, że w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów, nie obowiązują żadne ograniczenia dowodowe, a okresy pracy mogą być wykazywane za pomocą wszelkich dostępnych dowodów z dokumentów z przebiegu zatrudnienia - świadectw pracy wystawionych przez pracodawcę, umów o pracę, angaży, legitymacji ubezpieczeniowych i innych dokumentów potwierdzających okresy ubezpieczenia oraz zeznań świadków.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalając sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy dopuścił dowód z zeznań świadków i w oparciu o te zeznania, które ocenił jako wiarygodne i wzajemnie się uzupełniające, jak również pośrednio w oparciu o świadectwa pracy z innych okresów zatrudnienia uznał, że wnioskodawca udowodnił, że od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. jako pracownik stolarni.

Jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego zgromadzony przed Sądem pierwszej instancji materiał dowodowy nie były wystarczające do uznania, że wnioskodawca pracował w spornym okresie w (...) w S..

Przede wszystkim zauważenia wymaga, że brak jest jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej świadczenie pracy ubezpieczonego w spornym okresie. W związku z tym ocena jedyne dowodu przeprowadzonego na tę okoliczność, a w szczególności zeznań świadków powinna być dokonana wnikliwie i nie powinna budzić wątpliwości.

Tymczasem zarówno zeznania świadków jak i samego wnioskodawcy budzą szereg wątpliwości, które nie dają podstaw do uznania, że z całą pewnością ubezpieczony pracował w spornym okresie w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S.. Przede wszystkim wskazania wymaga, że ubezpieczony oprócz wnioskowanego okresu od 7.12.1973 roku do 31.05.1974 roku, pracował w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. także od 16.05.1976r. do 11.09.1977 r. Okres przerwy w zatrudnieniu wynosił zatem 2 lata, a żaden z powołanych świadków nie zaznaczył, iż ubezpieczony pracował w (...) w dwóch różnych okresach. Ponadto zeznania świadków są bardzo ogólnikowe, nie precyzują chociażby przybliżonej daty podjęcia zatrudnienia i jego zakończenia, wskazując jedynie przedział czasowy przypadający na lata 70 i 80. Natomiast jak wskazano wcześniej w tym czasie ubezpieczony pracował w (...) dwukrotnie przy czym z okresu od 16.05.76r. do 11.09.77r. posiada stosowne świadectwo pracy. Ponadto ubezpieczony nie pamięta czy podpisywał umowę o pracę, a spalenie się świadectwa pracy z tego okresu także rodzi wątpliwości, przy zauważeniu zachowania się pozostałych świadectw pracy zarówno z wcześniejszych jak i późniejszych okresów przy jednoczesnym braku jakiegokolwiek dokumentacji pracowniczej. W związku z tym przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że zeznania świadków potwierdzają okres

pracy ubezpieczonego w spornym okresie jest zbyt daleko idące i opiera się jedynie na domniemaniu pracy, a nie jej świadczeniu w rzeczywistości.

Wprawdzie słuszne podnosił Sąd Okręgowy, że analiza znajdujących się w aktach rentowych świadectw pracy odwołującego wskazuje na ciągłość jego zatrudnienia do sierpnia 1978r. co wskazywałoby, że w spornym okresie ubezpieczony także świadczył pracę, jednakże wobec bardzo nieprecyzyjnych zeznań świadków oraz dwóch okresów pracy ubezpieczonego w (...) przypadających w latach 70 – w ocenie Sądu Apelacyjnego - brak jest wystarczających dowodów, na podstawie których można by ustalić zatrudnienie ubezpieczonego w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. od 07.12.1973 r. do 31.05.1974 r. i na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) zaliczyć go do stażu ubezpieczeniowego.

W związku z powyższym uznając zasadność zarzutów apelacji dotyczących przekroczenia przez Sąd pierwszej instancji zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone orzeczenie i stosownie do art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.